

DOKTORI ÉRTEKEZÉS

Nagyné Lányi Beatrix

2007

**Pécsi Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi Kar
Gazdálkodástani Doktori Iskola**

DOKTORI ÉRTEKEZÉS

**A vállalati együttműködés hatása az innováció sikerességére
- különös tekintettel a hazai gyógyszeriparra -**

Nagyné Lányi Beatrix

**Témavezető: Dr. Rekettye Gábor
tanszékvezető egyetemi tanár**

Pécs, 2007

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK.....	1
BEVEZETÉS.....	3
I. ELMÉLETI ÁTTEKINTÉS.....	6
I.1. AZ INNOVÁCIÓ.....	6
I.1.1. Az innováció meghatározása.....	6
I.1.2. Az innováció osztályozása.....	12
I.1.2.1. „Rendszerszemléletű” megközelítés.....	12
I.1.2.2. Az „innováció forrása” szerinti klasszifikáció.....	12
I.1.2.3. Az „innováció eredménye vagy hatása” szerinti osztályozás.....	14
I.1.3. Innovációs modellek.....	15
I.1.4. A vállalaton belüli innovációs folyamat modelljei.....	24
I.1.4.1. Funkcionális egység modellek.....	26
I.1.4.2. Tevékenységfázis modellek.....	28
I.1.4.3. Konverziós folyamat modellek.....	42
I.1.4.4. Válaszreakció modellek.....	47
I.1.5. A szaktudás és az innováció összefüggése.....	49
I.1.6. Innováció és a vállalatok technológiai környezete.....	54
I.2. VÁLLALATI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK.....	56
I.2.1. A hálózat definiálása.....	58
I.2.2. A hosszú távú piaci kapcsolatok lényege – a kapcsolati marketing jelentősége.....	65
I.2.2.1. A kapcsolati marketing előnye.....	69
I.2.2.2. A kapcsolati marketing hátránya.....	70
I.2.3. A bizalom jelentősége.....	71
I.2.4. A vállalati együttműködés formái.....	73
I.2.4.1. Vegyesvállalat és kutatásra szakosodott nagyvállalat.....	76
I.2.4.2. K+F megállapodás és technológiacserére irányuló megegyezés.....	78
I.2.4.3. Közvetlen tőkeberuházás.....	79
I.2.4.4. Megrendelő-beszállító kapcsolat és egyirányú technológiaáramlás.....	80
II. KUTATÁS A VÁLLALATI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK INNOVÁCIÓRA GYAKOROLT HATÁSÁRÓL.....	83
II.1. A KUTATÁS CÉLJA.....	83
II.2. A KUTATÁS MÓDSZERTANA.....	85
II.3. A HAZAI GYÓGYSZERIPAR ELEMZÉSE.....	86
II.3.1. A hazai gyógyszeripar története.....	86
II.3.2. A gyógyszer mint termék.....	92
II.3.3. A gyógyszeripari innováció folyamata.....	94
II.3.4. A hazai gyártóbázissal rendelkező gyógyszeripari vállalatok elemzése.....	98
II.3.4.1. A vállalatok alapadatainak vizsgálata.....	98
II.3.4.2. A vállalatok innovációs tevékenységének elemzése.....	101
II.3.4.3. Az innovációs együttműködés vizsgálata.....	105
II.3.4.4. A legjelentősebb innovációs projekt általános jellemzői.....	108
II.3.4.5. A legjelentősebb innovációs projekt specifikus elemei.....	111
II.3.4.5.1. Projektorientált jellemzők.....	112
II.3.4.5.2. Vállalaton belüli kooperációra vonatkozó jellemzők.....	115
II.3.4.5.3. Vállalatok közötti együttműködést leíró jellemzők.....	116
II.3.4.6. Klaszteranalízis.....	119
II.3.4.6.1. Klaszteranalízis a piaci pozíció alapján.....	119
II.3.4.6.2. Klaszteranalízis az együttműködésre motiváló tényezők alapján.....	121
II.3.4.7. Faktoranalízis.....	123
II.3.4.8. „Innovációra vonatkozó kooperáció összevont sikertényezője” a hazai gyártóbázissal rendelkező gyógyszeripari vállalatok esetén.....	133
II.3.5. A hazai gyártóbázissal nem rendelkező gyógyszeripari vállalatok elemzése.....	137
II.3.5.1. A vállalatok alapadatainak vizsgálata.....	137

II.3.5.2. A vállalatok innovációs tevékenységének elemzése	140
II.3.5.3. Az innovációs együttműködés vizsgálata	144
II.3.5.4. A legjelentősebb innovációs projekt általános jellemzői	146
II.3.5.5. A legjelentősebb innovációs projekt specifikus elemei	149
II.3.5.5.1. Projektorientált jellemzők	149
II.3.5.5.2. Vállalaton belüli kooperációra vonatkozó jellemzők.....	151
II.3.5.5.3. Vállalatok közötti együttműködést leíró jellemzők.....	152
II.3.5.6. Klaszteranalízis	154
II.3.5.6.1. Klaszteranalízis a piaci pozíció alapján.....	154
II.3.5.6.2. Klaszteranalízis az együttműködésre motiváló tényezők alapján	157
II.3.5.7. Faktoranalízis.....	158
II.3.5.8. „Innovációra vonatkozó kooperáció összevont sikertényezője” a hazai gyártóbázissal nem rendelkező gyógyszeripari vállalatok esetén	169
II.3.6. Stratégiai pontok a gyógyszeriparban	172
II.4. A KUTATÁS EREDMÉNYEI	177
III. ZÁRÓ GONDOLATOK.....	186
MELLÉKLETEK.....	192
1. MELLÉKLET- Kérdőív.....	193
2. MELLÉKLET- Mélyinterjú vázlat.....	199
3. MELLÉKLET – A kutatás-fejlesztés helyzete a visegrádi országokban, különös tekintettel Magyarországra.....	201
4. MELLÉKLET - 10. táblázat: A változók súlya a faktorokban - a hazai gyártóbázissal rendelkező gyógyszergyártók esetén	213
5. MELLÉKLET- 12. táblázat: „Rotált komponens mátrix” – a hazai gyártóbázissal rendelkező gyógyszergyártó vállalatok esetén	216
6. MELLÉKLET- 13. táblázat: A „Különbözőségi” faktor tényezői közötti korreláció a hazai gyártóbázissal rendelkező gyógyszergyártó vállalatok esetén	221
7. MELLÉKLET- 22. táblázat: „Rotált komponens mátrix” – a hazai gyártóbázissal nem rendelkező gyógyszergyártó vállalatok esetén	222
FELHASZNÁLT IRODALOM.....	226